

GAZDASÁGTÖRTÉNETI ÉRTESÍTŐ.

HAJNIK MUNKÁJA KÖZÉPKORI PERJOGUNKRÓL a legnagyobb esemény a hazai történettudomány életében. Szorosabb feladatunkon kívül áll ugyan, e nagybecsű műnek (A magyar bírósági szervezet és perjog az Árpád- és a vegyes-házi királyok alatt. Budapest, 1899. VII. + 454. l.) tüzetes ismertetése, de lehetetlen, hogy a gazdaságtörténet művelőinek is, mentül behatóbb figyelmébe ne ajánljuk. Mert vannak munkák, és a Hajniké is ilyen, amelyeknek termékenyítő hatása, akár mélységére, akár szélességére nézve egyaránt kiszámíthatatlan. Évek hosszú során folytatott gazdag levéltári kutatások alapján, új életre kelti szemünk előtt, a középkori magyar bírósági szervezetet a királyi kúriától kezdve le, egészen a földesúri bírászkodásig. Megismertet a régi magyar „birto kfenntartó“ pörösködés összes szövevényeivel: a perbe idézések, perhalasztások, bizonyítások (istenítéletekkel, perdöntő párbajokkal, eskütársakkal, oklevelekkel) ítéletek és perorvoslatok minden nemeivel. Eddig mindezeket már csak végleges megállapodásukban: a Verbőczy Hármaskönyvéből ismertük, s íme most Hajnik, fejlődésüknek minden fázisát rekonstruálja az Árpád-kortól kezdve Verbőczyig. Kétséget sem szenvedhet tehát, hogy ez által a régi magyar társadalmi és gazdasági élet földérintéséhez is, egy nagy lépéssel ismét közelébb jutottunk.

A „MAGYAR GAZDÁK SZEMLÉJE“ f. évi április-júniusi füzetének gazd. tört. vonatkozású közleményei: Bernát I. Ráják és ruthének. — Kovács Sebestyén A. A Vaskapu-szabályozás és a vaskapui illeték közgazdasági szempontból. — Dömötör L. dr. Örökösödés és agrárpolitika.

A „KÖZGAZDASÁGI SZEMLE“ f. é. május-júniusi füzeteinek gazd. tört. érdekű közleményei: Dr. Gorove L. A munkaidő kérdéséhez. — Ifj. Koch A. Az átírási (giro) forgalom fejlődéséről hazánkban. — Dr. Ráth Z. Egy új tankönyvről (Gaál Jenő „A nemzetgazdaságtan rendszere). — Sugár I. Pénzintézetek reformja. — *Irodalmi Szemle*. Dr. Kovács Gy. Közgazdaságtan; ism. Dr. Navratil Á. — *Könyv-szemle*. IX. Gazdaságtörténet.

A „STARINE“ horvát történelmi tárnak XXIX. kötetének minket érdeklő közleményei: E. Laszowski, a szerémmegyei megyei és városi levéltárakat ismerteti, melyekben több gazd. tört. forrás is

van. — Giovanni Pieroni hadmérnök jelentése 1639-ben a horvát határvárak állapotáról s többek közt Fiuméről. — Dr. L. Jelić, Vallarossa a humanista zárai érseknek leveleit közli 1449—1496-ig.

A „MITTHEILUNGEN DES INSTITUTS FÜR OESTERREICHISCHE GESCHICHTSFORSCHUNG“ f. é. XX. köt. 2. füzetének minket érdeklő közleményei: G. Caro, az I. Henrik alatt a németek által a magyaroknak fizetett adóról értekezik. — *Irodalom.* E. Michael. Geschichte des deutschen Volkes seit dem XIII. Jahrhundert bis zum Ausgang des Mittelalters. I. Ismerteti O. Redlich elítélőleg. — J. Sušta Zur Geschichte und Kritik der Urbarialaufzeichnungen. Ism. J. Lechner.
